

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 262/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Tomášom Michnicom, advokátom, Na priekope 174/13, Žilina, proti (i) postupu a uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Pezinku ČVS: ORP-210/1-VYS-PK-2022 zo 17. augusta 2022, (ii) postupu a uzneseniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/5Gn/224/22/1000-9 z 25. októbra 2022 a (iii) upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/5Gn/403/22/1000-6 z 31. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 31. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia ústavných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), čl. 48 ods. 1, čl. 17. ods. 2 a 5, čl. 21 ods. 1 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4, čl. 8 ods. 1, čl. 13 dohovoru, čl. 8 ods. 1, 2 a 5, čl. 12 ods. 1, čl. 38 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 a 7 charty postupmi a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní o jeho trestnom oznámení, ktoré navrhuje zrušiť s tým, že Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Pezinku bude prikázané znova konať a rozhodnúť.

II.

2. Sťažovateľ podal trestné oznámenie pre skutok, ktorého sa mal dopustiť predseda Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) tak, že neodstránil vady rozvrhu práce ŠTS a úmyselne jeho manipuláciou dosadil presne na čas rozhodovania o väzbe sťažovateľa iného sudcu ako toho, ktorý podľa rozvrhu práce mal rozhodovať. Vyšetrovateľ ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením trestné oznámenie sťažovateľa podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku odmietol. Zistil, že rozpisom služieb v rozvrhu práce ŠTS určený sudca bol v čase rozhodovania

o väzbe sťažovateľa práceneschopný. Preto predseda ŠTS určil na rozhodnutie náhradného sudcu, ktorý uzneseniami, ktoré boli na sťažnosť sťažovateľa preskúmané najvyšším súdom, najprv sťažovateľa vzal do väzby a potom zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby. Podľa vyšetrovateľa nebol preukázaný úmysel predsedu ŠTS spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, a teda neboli naplnené znaky trestného činu.

3. Prokurátor generálnej prokuratúry ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 25. októbra 2022 sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol. Podľa prokurátora vyšetrovateľ zadovážil dostatok dôkazov na to, aby mohol vo veci rozhodnúť. Skutková veta výroku uznesenia vychádza z obsahu trestného oznámenia. K námietke o nevypočutí predsedu sudcovskej rady uviedol, že výsluch ako dôkaz by nemal žiaden vplyv na objasnenie veci, pretože ani predseda sudcovskej rady objektívne nemôže ovplyvniť prekážky v dodržiavaní rozpisu služieb. Zo správy predsedu ŠTS jasne vyplýva, že sudca podľa rozpisu bol práceneschopný, a preto musel byť nahradený. Z tvrdenia sťažovateľa, že náhodný výber sudcu môže byť zabezpečený aj inak ako rozhodnutím predsedu súdu, nevyplýva, že by určenie náhradného sudcu predsedom bolo trestným činom. Predseda ŠTS nespôsobil nepredvídateľnosť pridelovania vecí. K tvrdeniu sťažovateľa, že vyšetrovateľ vie, ktorý sudca má v určitý deň službu a že to mal v jeho veci zneužiť, uviedol, že toto tvrdenie nebolo podložené žiadnym dôkazom. Okrem toho vedomosť vyšetrovateľa o tom, ktorý sudca má službu, je bezvýznamná, pretože návrh na vzatie do väzby podáva prokurátor. Prokurátor sa stotožnil s vyšetrovateľom v tom, že predseda ŠTS sa nedopustil trestného činu.

4. Sťažovateľ sa následne viacerými podaniami obrátil na generálnu prokuratúru, ktorá ich posúdila ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní podľa čl. 1 a čl. 3 ods. 1 príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní. Generálna prokuratúra nezistila skutočností odôvodňujúce prijatie opatrenia vo veci, a preto žiadosť sťažovateľa ako nedôvodnú odložila. K námietke, že trestné oznámenie podal ako poškodený, uviedla, že o jeho procesnom postavení rozhoduje orgán činný v trestnom konaní a nemožno prijať záver, že by poškodeným bol. Podľa generálnej prokuratúry sa vyšetrovateľ zaoberal všetkými skutočnosťami uvedenými v trestnom oznámení a konanie o ňom bolo vedené v miere potrebnej na rozhodnutie. Pritom nebol dôvod na výsluch sťažovateľa a ani predsedu ŠTS, keďže trestné oznámenie, písomné vyjadrenie a dôkazy stačili pre rozhodnutie. Určujúce bolo to, že sudca vo veci sťažovateľa bol určený dodatkom k rozvrhu práce, ktorý reagoval na nemožnosť rozhodovania sudcom určeným v rozvrhu.

III.

5. Sťažovateľ zdôrazňuje, že primárne namieta porušenia ústavných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej opakuje svoje námietky, ktoré uvádzal už v sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa a v podaniach adresovaných generálnej prokuratúre. Tvrdí, že náhradný sudca bol zaradený do služieb sudcov pre prípravné konanie na čas, keď sa pripravovalo jeho zadržanie a podanie návrhu na jeho vzatie do väzby, pričom k zmene rozpisu služieb došlo netransparentne, kabinetným spôsobom, bez zverejnenia zmeny a bez stanoviska sudcovskej rady, čo ma za následok porušenie práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Porušenie práva na súdnu ochranu sťažovateľ vidí v postupe vyšetrovateľa a prokurátora, ktorí ho nesprávne označili ako oznamovateľa i napriek

tomu, že trestné oznámenie podával ako poškodený. Zároveň porušenie práva na súdnu ochranu vidí v tom, že nielen vyšetrovateľ, ale ani generálna prokuratúra sa dostatočným spôsobom nevyšporiadali s jeho námietkami a svoje rozhodnutia riadne neodôvodnili.

IV.

6. Proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa sťažovateľ mohol podať sťažnosť podľa Trestného poriadku, čo aj využil a o sťažnosti rozhodol prokurátor generálnej prokuratúry napadnutým uznesením. Existencia opravného prostriedku nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení vyšetrovateľa, keďže sťažnosť predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu vyšetrovateľa pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

7. Pokiaľ ide o napadnutý postup vyšetrovateľa a prokurátora generálnej prokuratúry, je zrejmé, že sťažovateľ nesúhlasí s postupom orgánov činných v trestnom konaní, ktoré zhodne dospeli k záveru, že skutočnosti uvedené sťažovateľom nenasvedčovali spáchaniu trestného činu. Podanie trestného oznámenia ako formy inej ako súdnej ochrany nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní začať na jeho základe trestné konanie. Subjektívne právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania negarantuje ústava (II. ÚS 88/99, II. ÚS 42/00, III. ÚS 176/07) a ani dohovor (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Perez proti Francúzsku z 12. 2. 2004). Z čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je základné právo na inú právnu ochranu, vyplýva, že oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa kompetentný orgán (prokurátor, policajt) jeho oznámením zaoberal, nie však na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Porušiť toto právo môžu tieto orgány vtedy, ak by podania sťažovateľa ignorovali alebo nevenovali im pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam (III. ÚS 324/05).

8. Článok 46 ods. 1 ústavy sťažovateľovi garantuje právo, aby sa podaným trestným oznámením náležite zaoberal kompetentný orgán, ktorým bol vyšetrovateľ a následne prokurátor. Pre rozhodovanie o trestnom oznámení sťažovateľa neboli rozhodujúce len skutočnosti tvrdené sťažovateľom, ale preverenie jeho tvrdení prostredníctvom zabezpečených dôkazov a vyjadrenia predsedu ŠTS. Z týchto dôkazov bol zistený skutkový stav, ktorý mal za následok odmietnutie trestného oznámenia. Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní nevykazuje znaky toho, že by sa podaním sťažovateľa nezaoberali alebo mu nevenovali náležitú pozornosť. Právne posúdenie vyšetrovateľa, s ktorým sa stotožnil prokurátor, ktoré vyústilo do záveru, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania, nevykazuje znaky arbitrárneho alebo svojvoľného prístupu, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver o tom, že odmietnutie trestného oznámenia bolo následkom ignorovania skutočností uvedených v trestnom oznámení. To, že záver, ku ktorému príslušné orgány dospeli, nezodpovedá očakávaniu sťažovateľa, nemožno hodnotiť ako porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto je postup, uznesenie prokurátora generálnej prokuratúry a jej upovedomenie v súlade s požiadavkami vyžadovanými čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Vo vzťahu k ostatným ústavným právam ústavná sťažnosť neobsahuje žiadnu osobitnú argumentáciu a v podstate smeruje k tomu, že rozhodnutiami o väzbe sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho ústavných práv. K týmto zásahom do základných práv sťažovateľa však mohlo dôjsť rozhodnutiami o väzbe, a nie tým, že bolo odmietnuté jeho trestné oznámenie na preverenie skutočností, či o jeho väzbe rozhodol zákonný sudca. Prostredníctvom trestného konania zameraného proti tým, ktorí o väzbe sťažovateľa rozhodovali alebo rozvrhom práce určovali rozhodujúceho sudcu, nemožno namietat' porušenie tých základných práv sťažovateľa, ktoré mohli byť porušené predchádzajúcimi rozhodnutiami o väzbe. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu postupov, uznesenia a upovedomenia generálneho prokurátora zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu